

Univerzitet u Novom Sadu  
Filozofski fakultet  
Odsek za filozofiju

ČETVRTA STUDENTSKA FILOZOFSKA KONFERENCIJA

# **SUMMA STUDIORUM PHILOSOPHIAE**

## **FILOZOFIJA I UMETNOST**

Knjiga apstrakata

Novi Sad,  
26. jun 2021.



Novi Sad, 2021.

UNIVERZITET U NOVOM SADU  
FILOZOFSKI FAKULTET  
21000 Novi Sad,  
Dr Zorana Đinđića br. 2  
www.ff.uns.ac.rs

*Za izdavača*  
Prof. dr Ivana Živančević Sekeruš

*Priprema rukopisa*  
Nevena Jevtić  
Miloš Miladinov

*Slika na koricama*  
Gistav Dore, *Plemeniti pagani u Limbu* (prizor iz Danteove *Božanstvene komedije*)

*Dizajn korica*  
Kolja Kočiš

*Priprema za štampu*  
Igor Lekić

ISBN  
978-86-6065-652-2

URL  
<http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2021/978-86-6065-652-2>

*Konferencija se organizuje uz podršku Pokrajinskog sekretarijata za visoko obrazovanje i naučnoistraživačku delatnost*

Zabranjeno preštampavanje i fotokopiranje. Sva prava zadržava izdavač i autor.  
Sadržaj i stavovi izneti u ovom delu jesu stavovi autora i ne odražavaju nužno stavove Izdavača, stoga Izdavač ne može snositi nikakvu odgovornost prema njima.

*Programski odbor konferencije*

prof. dr Dragan Prole  
prof. dr Milenko A. Perović  
prof. dr Željko Kaluđerović  
prof. dr Damir Smiljanić  
doc. dr Mina Đikanović  
doc. dr Marica Rajković

*Organizacioni odbor konferencije*

prof. dr Una Popović  
doc. dr Nevena Jevtić  
doc. dr Nikola Tatalović  
doc. dr Stanko Vlaški  
doc. dr Goran Rujević  
asist. msr Lazar Atanasković  
asist. msr Ana Miljević  
asist. msr Miloš Miladinov  
asist. msr Tanja Todorović

# APSTRAKTI IZLAGANJA

**Safer Grbić**

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

## **Aporije estetike: pjevanje od novovjekovlja do suvremenosti**

Od *Baumgartenovog* nastojanja zasnivanja estetike, čemu je prethodilo uvođenje pojma estetike kao nāuka o spoznaji osjetilnog - uzimajući takvo određenje i bez ulaženja u raspravu o kakvoći takvog određenja, možemo kazati da estetika kao takva nije u mnogomu napredovala glede propitivanja sopstvenog pojma, sadržaja toga pojma kao i sveukupnosti fenomena koje estetika određena takvim pojmom obujmljuje, metodologije proučavanja fenomena pripadnih estetici kao takvoj, kao niti nastojanja samoizgradnje k jednom sigurnom putu znanosti, uopće. I ono što je u srednjovjekovlju bila metafizika, koja se prema *Kantovim* riječima objavila kao poligon pogodan za svakojake igrarije i kojom se bavio ko god je želio, možemo zamijetiti da je u suvremenosti estetika. Spoznaja osjetilnog se tako daje kao neograđen prostor koji srazložno k tomu nikada nije dopustio estetici da uspostavi jedan konačan sud koji će biti suveren presuditi da li nešto jeste estetsko ili nije uslijed čega je estetika primorana računati o predmetima estetike na takav način da nikada ne daje krajnje sudove. Hipoteza kao sud za koji se pretpostavlja da je istinit kako bi se njime objasnile određene činjenice ili kao pretpostavka na temelju činjenica ogleda se u zastupanju ideje o aporičnosti estetike što se ima eksplicirati kroz primjer pjevanja od novovjekovlja do suvremenosti jednom vremenskom interpretacijom iz Sada. Dakle, u ovomu

radu ima se za prikazati na primjeru pjevanja od novovjekovlja do suvremenosti objavljivanje tako očite aporičnosti na koju je estetika pristala u svojem začetku i od koje se nije u mnogomu odvojila u suvremenosti.

## **Josip Periša**

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

### **Temeljni problem marksističke estetike**

Izlaganje će krenuti s temeljnim postavkama klasične marksističke estetike koje su Marx i Engels iznijeli u *Ranim radovima*, točnije u *Njemačkoj ideologiji* i *Filozofsko-ekonomskim rukopisima* – postavke historijskog uvjetovanja raznih oblika svijesti, među kojima je i umjetnost. Zatim ćemo u izlaganju iznijeti neke odredbe vulgarne i iskrivljene marksističke estetike, primarno u pogledima na zahvaćanje književnosti. Nadalje, iznijet ćemo neke različite postavke u tradicijama klasične marksističke estetike 20. stoljeća, primarno Ernsta Blocha i Györgya Lukácsa. Ovi sagledani aspekti marksističke estetike iznijet će na vidjelo i temeljni problem marksističke estetike, bilo klasičnih postavki, bilo razvijanja različitih tradicija, a to je stupanj, odnosno način uvjetovanosti umjetnosti realnim historijskim procesima, klasnim razlikama te odnosima proizvodnje. Naime, izlaganje će pokazati da svaki oblik ili tradicija marksističke estetike podrazumijeva i uvažava Marxov i Engelsov estetički fundament – umjetnosti koja je historijski determinirana, ali nema univerzalnog konsenzusa o tome kako je točno umjetnost uvjetovana realnim historijskim procesima i upravo u tome leži temeljni problem marksističke estetike. Iz ovoga problema proizlazi da, iako je to intuitivno jasno, ne možemo sasvim olako odbaciti, u kontekstu marksističke estetike, postavke vulgarne

marksističke estetike ili teorije soerealizma, kao još jednog kurioziteta marksističke estetike.

## **Luka Rudić**

Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu

### **Benjaminovo razumevanje umetničkog iskustva**

U izlaganju bavićemo se Benjaminovim razumevanjem iskustva umetničkog dela iz nekoliko perspektiva. Naravno, centralno mesto biće *umetničko delo u veku svoje tehničke reprodukcije*, ali i nekoliko mesta iz drugih Benjaminovih dela. Dotaći ćemo se i pojma iskustva u širem smislu, premda će osnovni motiv izlaganja biti specifično umetničko iskustvo. Autor će nastojati da razmotri centralne pojmove kod Benjamina, te da ih dovede u vezu sa drugim poznatim savremenim tezama o iskustvu umetničkog dela – pre svega sa Markuzeom s jedne strane, i Ransijerovim razumevanjem čulnosti i umetnosti s druge. U tom smislu rad će imati dva aspekta – s jedne strane nastojaćemo da pokažemo Benjaminovu poziciju kao progresivniju u teorijskom smislu kada je u pitanju transformacija iskustva prilikom promene proizvodnje u odnosu na Markuzea. U isto vreme, Benjaminov pokušaj anticipacije budućeg je daleko manje uspešan, što ćemo takođe nastojati pokazati u paraleli s Markuzeovom kritikom. S druge strane, pokušaćemo da pokažemo eventualni Benjaminov uticaj na Ransijerovo razumevanje onog političkog u estetici, političke podele čulnosti same i ideje o njenoj istorijskoj uslovljenosti. Tu vezu pokušaćemo takođe da analiziramo s obzirom na iskustvo umetničkog dela.

## Vuk Trnavac

Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu

### Zdravlje Umetnosti kao Umetnost Zdravlja: Zdravoživotna Umetnost i njen kult

Duh uspostavljanja samoodnosa kao umetničkog života duše svoje korene vuče još iz najranijih intuicija bilo kojeg čoveka (kao bića Celine). U njemu se ispostavlja kao Balaševićev *spaseni gen* koji treba dodatno oplemeniti, dati mu novo ruho, *ozdraviti* ga na način uspostavljanja odnosa i prema svetu kulture koji se može čitati (i) kao *visoka umetnost* onoga kako ju je Hegel definisao u okvirima svoje *Estetike* kao nauke koje su uspostavili njegovi učenici. Autor će pokušati da izloži ovu temu na primeru *jedne (ideje) ljubavi*, koja se, ako *Srce* (može da) kuša ispostavlja kao *Duša*. Poenta jeste pokazati da se svaka *razlomljena ljubav*, ako je na početku bila (pogrešno) romantična i prošla kroz svoj klasični period u sebi morala *zadržati simbolizam* koji se može tumačiti (i) iz perspektive filozofije igre (Erazmo, Niče, Hojziga, Derida i sl.), ali i Kasirerovih simboličkih oblika koji se ispostavljaju kao rezultat takvog odnosa i mogu se predstaviti i u obliku *rečnika* (Gerbran-Ševalije). Težiti *održanju klasičnog* se može na različite načine, ali autor će u krajnjem pokušati pokazati da je *asketski ideal* neophodno živeti (i) u duhu Arhimandrita Rafaila koji tvrdi da je: *u osnovi celokupne asketike očišćenje srca kako bi se Gospod u njemu zacario*, odnosno da je kako to Otac Arsenije Jovanović tvrdi i Rokenrol kao *produkt duha* iznedren (i) iz *hrišćanske eshatologije*.

## **Ana Daria Bokan**

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

### **Smrt autora: slučaj J. K. Rowling**

Ovo izlaganje prvenstveno će se baviti postavkama pozitivizma u znanosti o književnosti i umjetnosti, što će dovesti u teorijski sukob s općim metodama proučavanja književnosti (umjetnosti) koje „ignoriraju“ ili zanemaruju postojanje autora kao relevantnog za analizu književnih djela. Smrt autora esej je Rolanda Barthesa koji upozorava na nepotrebnost biografizma u proučavanju književnosti. Hippolyte Taine je, s druge strane, zagovarao pozitivizam u proučavanju književnosti, po kojem bi se razvila posebna povijest književnosti bazirana na biografskim, etničkim, psihološkim i historijskim činjenicama o autoru. Ponekad tek kasnije saznamo da su autori koje upoznajemo već u osnovnoj školi putem lektira nemoralni, razmetni, psihički teško oboljeli, devijantnog i kriminalnog ponašanja. Na nama, zatim, stoji odluka hoćemo li mrziti njihova djela samo zbog njihovog privatnog života ili ćemo njihov privatan život u potpunosti odijeliti od umjetnosti? Nakon izlaganja dvije sukobljene književno-teorijske pozicije, pokušat ću putem nekoliko suvremenih i vrlo aktualnih primjera pojasniti što je tzv. „cancel“ kultura. Temeljni primjer bit će J.K.Rowling, koja se na udaru „cancel“ kulture našla nakon izvjesnih Twitter objava. Izlaganje će otvoriti i nova pitanja, poput pitanja treba li moralni sustav autora utjecati na naše gledanje književnog (umjetničkog) djela, je li „cancel“ kultura suvremeni virtualni oblik revolucije, te možemo li uopće ikad u potpunosti „izbaciti autora“ iz njegovog djela?



## **Aleksandar Prica**

Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu

### **Zasnivanje *vesele nauke*: Niče o odnosu filozofije, umetnosti i nauke**

Sa suvremenim razvojem tehnologija i umjetnih inteligencija, filozofska pitanja u području preslikavanja i oponašanja U svom izlaganju baviću se Ničeovim viđenjem međusobnog odnosa filozofije, umetnosti i nauke. Prvo ću pokazati da za Ničea umetnost i nauka nisu kontrarne, pozivajući se na Kantovo shvatanje regulativnih hipoteza. Zatim ću u taj odnos uvesti filozofiju, sa ciljem da pokažem da je, prema Ničeovom mišljenju, filozofija sličnija umetnosti, nego nauci jer, mada sa naukom deli pojmovni način izražavanja, značaj filozofske teorije određuje njena estetska vrednost, što je istovremeno čini i umetničkim delom. Ovo izlaganje završiću tvrdnjom da je, za Ničea, razlika između filozofije, umetnosti i nauke samo kvantitativna, a ne kvalitativna, i da se Niče nadao nastanku novih filozofa – filozofa *vesele nauke*, koji će posedovati i držati u harmoniji umetničke i naučne, ali i lekarske i etičke, nagone odnosno aspekte.

## **Vojislava Latinčić**

Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu

### **Percepcija i izraz u Merlo-Pontijevoj fenomenologiji slikarstva**

Zahtev da iznova naučimo da gledamo svet u središtu je Merlo-Pontijevog pokušaja ontološke rehabilitacije čulnosti. Ova rehabilitacija

podrazumeva istaknutu ulogu čula vida u perceptivnom iskustvu, a slikarska umetnost, budući da na najbolji način ispoljava opštu reverzibilnost percepcije, uzima učešće u utabavanju „novog puta u fenomenologiji“. Slikarstva umetnika poput Sezana ili Klea pružaju fenomenologu oruđe neophodno za sprovođenja ovog poduhvata, koji, između ostalog, poziva na nov način razumevanja prostora, stila, boje i izraza. Deformacija prostora, perspektivna iskrivljenja, unutrašnji nesklad kretanja i konture koje se odmiču od predmeta, nije moglo stvoriti umno slikarstvo; one svedoče o jednom slikarstvu koje potiče iz tela. Ovde se intimni akt gledanja i istovremene izloženosti pogledu drugog odvija između ruke i platna, koji postaju nova čula vida. Izražajna moć slikarstva, na način na koji je Merlo-Ponti razumeva, zahteva nov način mišljenja odnosa slike i reči, viđenja i govora. Njegovi ogledi o slikarstvu osvetljavaju neophodnost drugačijeg pristupa problemu percepcije, na mnogo jasniji način nego što je sama fenomenologija percepcije, bez pribegavanja umetničkim sredstvima, u stanju da učini.

## **Adriana Dondo**

Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu

### **Tumačenje književnog dela iz sinestetičke perspektive**

Autorka ovom temom nastoji da prikaže sinestetičku filozofiju, onako kako je razvija Damir Smiljanić, kao i mogućnosti iste da ponudi jedno drugačije čitanje, a samim tim i interpretiranje literarnih dela. Iako se sinestetika i književnost susreću na više različitih načina, autorka će fokus smestiti na susret koji se odvija u pojmu atmosfere smrti. Na osnovu istoimene Smiljanićeve studije, pokazaćemo drugačije viđenje smrti, koja

više ne predstavlja događaj, niti ono što se dešava na kraju života. Smrt se, u ovom slučaju, prikazuje kao atmosfera koja nas neprestano aficira. Autor *Atmosfera smrti*, u duhu interdisciplinarnosti projekta sinestetike, pronalazi adekvatni način izražavanja ovakve atmosfere kod autora kao što su Edgar Allan Poe, Dostojevski i Dis, a autorka će pokušati da nastavi tim putem na način sinestetičkog čitanja Tomasa Mana, Rilkea i Miodraga Pavlovića. Ovakvim tumačenjem sinestetika se, metaforički rečeno, može shvatiti kao most između dve regije, što otvara nove mogućnosti, kako za filozofiju, tako i za književnost.

## **Tvrtko Balić**

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

### **Artifikacija muzeja**

Većina ljudi ima određenu sliku muzeja u glavi. Ta slika je poprilično jednostavna, muzej kao mjesto gdje se čuvaju stare stvari, i slika se nije puno mijenjala od devetnaestog stoljeća. No, u muzeologiji je sve veća težnja ka nečem drugom, na prezentaciji i uključivanju publike. Kada se pažnja skrene s materijalne na nematerijalnu baštinu cijelo iskustvo počinje ličiti na predstavu. Kao da se bježi od konzervatorske uloge i traži umjetničku. U kakvom je ovo odnosu s tendencijom da sve postaje vrijedno muzealiziranja? Jesu li te pojave nešto specifično za muzejsku teoriju i praksu ili nam mogu reći nešto o stanju naše kulture generalno? U izlaganju bih se želio približiti odgovorima ili u najmanjem slučaju skrenuti pažnju na pitanja.

## Teodora Rebić

Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu

### Kreativnost kao veza između filozofije i umetnosti

U ovom radu pokušaću da povežem filozofiju i umetnost preko pojma kreativnosti. Pokušaću da pokažem da, iako jeste paradigmatična, sfera umetnosti nije jedina sfera u kojoj se kreativnost može ispoljiti. Činjenica je da se dugo smatralo da umetnost ima monopol nad ljudskom kreativnošću i da su se pojmovi *kreativno* i *umetničko* često koristili sinonimno. Ipak, ako uzmemo u obzir ustanovljenu definiciju *kreativnog*, kao nečeg nužno *inovativnog* i *vrednog*, uvidećemo da domen kreativnosti može biti znatno širi. Nastojću da ukažem da je upravo filozofija sfera u kojoj, pored umetnosti, kreativnost igra jednu od najznačajnijih uloga. Važnost kreativnosti biće ključna tačka ovog odnosa. Kreativnost zahteva određenu *slobodu*, da se stvori nešto inovativno – to se ne postiže podražavanjem već postojećeg, niti praćenjem pravila i zakona. Sa druge strane, ona zahteva *racionalnost*, koja osmišljava i daje vrednost onome što je stvoreno – jer nije sve što je novo, takođe vredno. Jedna od centralnih ideja ovog rada jeste da pokaže, da je kreativnost ovako shvaćena, nužna za razvoj kako umetnosti, tako i filozofije. Nove ideje, prava remek dela i važna pitanja nastaju onda kada se neko usudi da bude kreativan. Tada se dolazi i do novih pravaca u umetnosti i filozofiji.

## **Goran Vujkov**

Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu

### **Filozofija i umetnosti: Dijalog mišljenja i pevanja u Hajdegerovoj poznoj filozofiji**

U ovom radu autor će nastojati da preispita problemski odnos između filozofije i umetnosti. Čitavoj tradiciji, ova relacija je bila centar brojnih spoticanja u kontekstu odnosa teorije i prakse i šire. Mogućnost govora o ovom odnosu danas, posle brojnih filozofskih i umetničkih novina koje je iznedrio dvadeseti vek, pokušaćemo da odgovorimo iz horizonta Hajdegerove pozne misli. Jedan od centralnih pitanja Hajdegerove filozofije je pitanje umetnosti, te dijalog mišljenja i pevanja biva ono centralno mesto koje tematizuje ravnopravne pozicije kako filozofije tako i umetnosti, kojim se nastoji zadobiti novi horizont promišljanja ove dve celine. Prevladavanje tradicionalnih formi mišljenja koje ovaj dijalog, prema Hajdegeru treba da iznedri, postavlja se kao uslov mogućnosti govora o filozofiji i umetnosti u savremenosti.

## **Katarina Savković**

Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu

### **Gubitak zaborava: pozorište kao očuvanje kolektivnog (pri)sećanja na primeru predstave Tiho teče Misisipi**

Ako pođemo od premise da je pozorište prikaz stvarnog ili zamišljenog iskustva, čulno opažanje koje se pred nama tom prilikom dešava nas podseća na, kako kaže Platon, ranije usvojene ideje – to bi, u

slučaju ove predstave, bile različite reminiscencije o nacionalnom identitetu. Podstaknuta individualnim doživljajem sa premijere predstave, analiziraću na koji način je prisutnošću Kosovskog mita, kao koncepta kolektivnog sećanja, na sceni postignut proces prelaska iz ličnog u nadindividualno. Još jedan od predmeta analize biće i upotreba scenskih sredstava u svrhu (pod)sećanja na nacionalnu prošlost. Ideja je da se ukaže na mogućnosti koje pozorište pruža u razvijanju i održavanju slike sećanja, ali i koje su granice teatra u prikazivanju istih.

## **Nikola Jović**

Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu

### **Transcedentni stil u Vejporveju – prevazilaženje dosade post-humanom generativnošću**

Iako se najčešće posmatra iz perspektive kritike savremenog potrošačkog društva i kao produžetak ranijih podžanrova elektronske muzike, autor u radu nastoji da demonstrira aspekte Vejporvejva (*Vaporwave*) koji u svom postupku imaju sličnosti sa 'usporenom umetnošću' digitalnih instalacija Dagleasa Gordona, 'transcedentnog stila na filmu' Pola Šredera, ili sa aspektima ambijentelne muzike Brajana Enoa i Filipa Glasa. Ono šta svi ovi primeri imaju zajedničko je da su svi na sopstveni način adresirali fenomene vremenitosti, dosade i anticipacije, kao vid reakcije na stvaralačke tendencije koje ne predstavljaju izazov za uživaoca njima kontemporarnih umetničkih dela. Iako Vejporveju, na sebi osoben način postiže slične efekte, ono šta je radikalno drugačije je da vejporveju u sebi ima jednu odliku 'generativne umetnosti', čija je glavna odlika da je rezultat autonomnih, "neljudskih sistema", samim tim

implicirajući da se u vejporvejvu, za razliku od transcendentnog stila, stvaralac identifikuje sa algoritmom. Iako ovakav zaključak ima post-humanu konotaciju koja može biti intepretirana sa negativnim predznakom, autor nastoji da ovakve zaključke posmatra iz drugačijeg ugla oslanjajući se u tom postupku, između ostalog, na Hajdegerovu intepretaciju pojma tehnike i Delezovu koncepciju vremenitosti i slike-vremena.

# UČESNICI KONFERENCIJE

## **Safer Grbić**

Zagreb

Student doktorskih studija filozofije

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska

## **Josip Periša**

Zagreb

Student diplomskog dvopredmetnog studija filozofije i kroatistike

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska

## **Luka Rudić**

Novi Sad

Student četvrte godine osnovnih studija filozofije

Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu

## **Vuk Trnavac**

Novi Sad

Student master studija filozofije

Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu

## **Ana Daria Bokan**

Zagreb

Student četvrte godine preddiplomskih studija filozofije i komparativne književnosti

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska

## **Aleksandar Prica**

Beograd

Student master studija filozofije

Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu



**Vojislava Latinčić**

Novi Sad

Student master studija filozofije

Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu

**Adriana Dondo**

Novi Sad

Student osnovnih studija filozofije i apsolvent komparativne književnosti sa teorijom književnosti

Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu

**Tvrtko Balić**

Zagreb

Student treće godine preddiplomskog dvopredmetnog studija filozofije i informacijskih znanosti

Filozofski fakultet sveučilišta u Zagrebu

**Teodora Rebić**

Beograd

Student četvrte godine osnovnih studija filozofije

Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu

**Goran Vujkov**

Novi Sad

Student druge godine osnovnih studija filozofije

Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu

**Katarina Savković**

Beograd

Student master studija teorije dramskih umetnosti

Fakultet dramskih umetnosti Univerziteta u Beogradu

**Nikola Jović**

Krčedin

Student četvrte godine osnovnih studija filozofije

Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu





UNIVERZITET U NOVOM SADU  
FILOZOFSKI FAKULTET  
21000 Novi Sad  
Dr Zorana Đinđića br. 2  
www.ff.uns.ac.rs

*Štampa*  
Futura  
Novi Sad

*Tiraž*  
50

---

CIP - Katalogizacija u publikaciji  
Biblioteke Mатице српске, Нови Сад

1:7(048.3)

**СТУДЕНТСКА филозофска конференција Summa Studiorum  
Philosophie (4 ; 2021 ; Нови Сад)**

Knjiga apstrakata / Četvrta studentska filozofska konferencija "Summa Studiorum Philosophiae" [sa temom] Filozofija i umetnost, Novi Sad, 26. jun 2021. - Novi Sad : Filozofski fakultet, 2021 (Petrovaradin : Futura). - 19 str. ; 24 cm

Dostupno i na: <http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2021/978-86-6065-652-2>. - Radovi na srp. i hrv. jeziku. - Tiraž 50.

ISBN 978-86-6065-652-2

a) Филозофија - Уметност - Апстракти

COBISS.SR-ID 41639433

---